

Lantos Csaba

Miniszter

Energiaügyi Minisztérium

Budapest, Október huszonharmadika u. 18, 1117

Tárgy: A Greenpeace véleménye a 15/2001. (VI. 6.) KöM rendelet módosításáról szóló EM rendelet tervezetének társadalmi egyeztetése keretében**Tisztelt Miniszter Úr!**

A 15/2001. (VI. 6.) KöM rendelet módosításáról szóló EM rendelet tervezetének társadalmi egyeztetése keretében az alábbiakat adjuk elő:

1. Az indokolás és a hatásvizsgálat elégtelensége

A módosításhoz tartozó hatásvizsgálat szerint a javasolt módosítás

- az ország versenyképességére nem hat (nem változik érdemben);
- a foglalkoztatást nem növeli;
- az adminisztratív terheket nem változtatja;
- a piaci szereplőkre nem hat, ahogy a közigazgatási szereplőkre és a lakosokra sem;
- nem hat a társadalmi felzárkózásra;
- nem hat a környezetre sem;
- az egyéb hatások rubrika szintén üresen maradt;
- és nem vizsgálja az indokolásban megemlített ellátásbiztonságot sem.

Ha a módosítás végeredményben semmire nem hat, akkor nyilvánvaló, hogy a hatásvizsgálat vagy téves, vagy nem kellően részletes. Ha pedig a hatásvizsgálat nem kellően részletes, akkor az nem lehet elégséges egy normaszöveg megváltoztatásának az indokolásához.

A jogszabályokat indokolni kell¹, jelen esetben legalább az ellátásbiztonságot és a környezetre való hatást kellene érdemben vizsgálni. Ez a hatásvizsgálat tanúsága szerint elmaradt, és az indokolás sem tartalmaz érdemi közlést egyik kérdésben sem.

A módosításhoz tartozó indokolás (ami szó szerint megegyezik a Tartalmi összefoglalóval) kifejezetten semmitmondó. Nem teszi világossá, hogy a módosítás milyen viszonyban van a hivatkozás alapul szolgáló *“globális éghajlatváltozással”* (*“A globális éghajlatváltozás okán szükségessé vált [...]”*), sem azt nem mutatja be részletesen, hogy pontosan milyen ellátásbiztonsági problémákat kíván orvosolni, és hogy azokra a javasolt módosítás *[...] 15/2001. (VI. 6.) KöM rendelet által meghatározott, kiemelt*

¹ a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (5) A jogszabály tervezetéhez a jogszabály előkészítője indokolást csatol, amelyben bemutatja azokat a jogszabály normatív tartalmával összefüggő társadalmi, gazdasági, szakmai okokat, amelyek a javasolt szabályozást szükségessé teszik, továbbá ismerteti a jogi szabályozás várható hatásait, és az álláspontját az indokolás közzétételéről.

létesítmény működésére vonatkozó víz hőmérsékleti korlátozással kapcsolatos szabályok kiegészítése ellátásbiztonsági szempontokkal) mennyiben jelentene megoldást a problémákra.

Kiemeljük, hogy a módosítás nem átmeneti, azaz a hatályba lépéstől kezdve bármikor és bármедdig alkalmazható, azaz a 15/2001. (VI. 6.) KöM rendeletben foglalt határértékeket tartósan semmibe veheti a felhatalmazott miniszter, indokolási kötelezettség nélkül, saját belátása szerint. Ezért ebből a szempontból is különösen fontos volna, hogy érdemben vizsgálják a javasolt módosítás hatásait, és érdemben, részletesen indokolják meg, miért tartják szükségesnek a bevezetését.

2. Az elért védelmi szint csökkentésének tilalma

Ha az eddigi határértékeket tartósan semmibe veheti a felhatalmazott miniszter immár indokolási kötelezettség nélkül², saját belátása szerint, akkor az Alaptörvény P) cikkének mond ellent, ami az Alkotmánybíróság értelmezése³ szerint határt szab a jogalkotónak, az eddig elért védelmi szintet nem csökkentheti. Csakhogy a javaslatban szereplő felhatalmazással korlátlanul csökkentheti az eddig elért védelmi szintet a felhatalmazott miniszter.

A rendelettervezet Tartalmi összefoglalója és Indokolása szerint „A globális éghajlatváltozás okán szükségessé vált [...]”. Azaz, az energiatermelés káros környezeti hatásait növelné a javasolt módosítás, a globális éghajlatváltozásra való hivatkozással. Ez a módosítás értelmében az atomerőmű normál üzemből adódó hőterhelés helyett a Duna hőszennyezését (a természetes vizek élővilágára káros hőmérséklet-emelkedés) eredményezné. Érdemi hatásvizsgálat és a részletes indoklás hiányában nem derül ki, hogy a javaslat miért, milyen szempontból, milyen elemzés, értékelés, összevetés fényében tartja arányos intézkedésnek a határérték átléphetőségét, a hőszennyezés megvalósulását. Az, hogy a javaslattevő miért tartja elfogadhatónak az energiatermelés környezeti hatásainak súlyosbítását, feltétlenül részletes magyarázatra szorulna, de az említett „ellátásbiztonsági” okot még csak nem is részletezi.

Ez elfogadhatatlan. Az éghajlati és ökológiai válság csak együttesen kezelhető. Ha el is fogadjuk a “globális éghajlatváltozás”-ra való hivatkozást (aminek magyarázatával, részletezésével adós maradt a javaslat indokolása), azaz azt, hogy a javasolt módosítás valamilyen értelemben az éghajlatváltozás kezelését szolgálná, akkor is egyértelmű környezet- és természetvédelmi szempontból, hogy a kezelés nem történhet az élővilág rovására (és jogi értelemben is, hiszen a már elért védelmi szint csökkenne). Márpedig a módosítás ezt eredményezné.

² „10/A. § (1) A 10. § (1) bekezdés b) pontja szerinti határérték ellátásbiztonsági okból az energiapolitikáért felelős miniszter hozzájárulásával túlléphető.

³ 2.1. Az [Alaptörvény P\) cikk \(1\) bekezdése](#) alaptörvényi szintre emelte a természet védelmének, fenntartásának és megőrzésének követelményét. A [28/1994. \(V. 20.\) AB határozatában](#) az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy „az egészséges környezethez való jog a Magyar Köztársaságnak azt a kötelezettségét is magában foglalja, hogy az állam a természetvédelem jogszabályokkal biztosított szintjét nem csökkentheti, kivéve, ha ez más alapjog vagy alkotmányos érték érvényesítéséhez elkerülhetetlen. A védelmi szint csökkentésének mértéke az elérni kívánt célhoz képest ekkor sem lehet aránytalan.” in 16/2015. (VI. 5.) AB határozat (<https://njt.hu/jogszabaly/2015-16-30-75>)

Ezért alapvetőnek, feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy végezzenek hatásvizsgálatot, azaz, hogy töltsék ki a hatásvizsgálati dokumentumban található „*Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt környezeti vagy természeti hatásai?*” szakaszt, mégpedig érdemi vizsgálatok eredményeinek bemutatásával. Ugyanis, ha nem lennének a határértékváltoztatásnak jelentős környezeti vagy természeti hatásai, akkor a határérték volna értelmetlen.

Üdvözlettel,

Budapest, 2024. augusztus 3.

Perger András
Greenpeace Magyarország
Klíma- és energiakampány-felelős